

Zondag 15 juli 2012

Psalm 19

MENS ZOEKT GOD

(2) De spiritualiteit van Psalm 19

Mensen zijn - ook al zal niet iedereen dat zo concreet benoemen - op zoek naar God. Deze zoektocht wordt ook wel eens gezien als het actieve verlangen naar het goede, het ware en het schone (Plato, Augustinus, Psalm 119 vers 64). De Psalmen uit de Bijbel zijn eeuwenoude, springlevende liedteksten die bij dit verlangende zoeken oriëntatie kunnen bieden. Zo is de drieslag schoonheid, waarheid, goedheid terug te vinden in Psalm 19.

Het schone: schepping

Psalm 19:1-7 bejubelt uitbundig de grootheid (*kabood*: glorie, heerlijkheid, majesteit, uitstraling) van God in de schepping. Zoals je de hand van de meester herkent in een schilderij (bv. een Van Gogh), zo herken je Gods hand in alles wat geschapen is. Dag en nacht zijn bezig met een eeuwigdurende estafetteloop met als doel: dat God aan zijn eer komt (mensen laten het nogal eens afweten). Woorden klinken er niet, er is geen stem, geen taal, maar

wel een boodschap van beelden Niet primair onze oren maar onze ogen doen hier dienst. De psalm zoomt in op de zon die baantjes trekt van het oosten naar het westen. De dichter van de Psalm bewondert de zon (zonaanbidder) en zijn gloed, de zonsopgang en de zonsondergang. De stralende zon (de bruidegom die straalt van jeugd en geluk) staat model voor het schone van de schepping. Alles wat in deze wereld stralend mooi is, van ongekende schoonheid, verwijst naar de heerlijkheid van God die alles maakte. "De schepping is voor onze ogen als een prachtig boek, waarin alle schepselen, groot en klein, de letters zijn, die ons te aanschouwen geven wat van God niet gezien kan worden, namelijk zijn eeuwige kracht en goddelijkheid" (Nederlandse Geloofsbelijdenis art. 2). Genieten van schoonheid is dus een weg waarlangs we God kunnen vinden

Het ware: woord van God

Psalm 19:8-11 is een poëtische lofprijzing van Gods woord (*thora*: wet, weg, wijzing). Zijn woorden zijn vol waarheid en zijn wet is een en al leven (vergelijk: Psalm 119, Romeinen 7:12). De allergie die veel mensen hebben voor wetten en regels is verklaarbaar omdat de oorspronkelijke betekenis van Gods waarheid die vrij maakt vaak

Laten de woorden van mijn mond u behagen,
de overpeinzingen van mijn hart u bekoren,
HEER, mijn rots, mijn bevrijder.

Psalm 19:15

verloren is gegaan. Hier in de psalm maken we contact met de waarheid van Gods wet: levenskracht, wijsheid, vreugde, licht, zuiverheid, rechtvaardigheid. De wet is kostbaarder dan goud en lekkerder dan honing. Hier wordt Gods waarheid over het leven verwoord. Het ware, waar we naar op zoek zijn (in wetenschap, journalistiek, logica etc.), is een echo van Gods stem, van alles wat God zegt en openbaart. Hij spreekt het eerste woord en het laatste.

Het goede: gerechtigheid

Psalm 19:12-15 bevat een persoonlijke toepassing: schoonheid en waarheid vormen de bouwstenen voor het goede leven dat vol is van oprechtheid, eerlijkheid en gerechtigheid. De Psalm-dichter (hij noemt zich 'dienaar') gaat eerst op de knieën: hij heeft het licht wel gezien maar in zijn concrete leven brandt dat licht vaak niet: 'Wie kan al zijn fouten kennen?' Maar hij verlangt wel naar het goede leven, waarin hij de weg gaat die Gods wet wijst. Zijn laatste woorden doen denken aan Micha 6 vers 8: "Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God." Hier vinden we de kenmerken van het goede leven waar mensen naar verlangen: oprecht-

heid, trouw, nederigheid, volmaaktheid (integriteit). Dit goede leven is een echo van de goedheid van God die afstraalt van Jezus Christus.

Bidden

Als je contact hebt gemaakt met het schone, het ware en het goede, wordt het gebed belangrijk. De Psalm eindigt met een persoonlijke aanspraak: 'Mijn rots, mijn bevrijder.' Zo nodigt de Psalm de lezer, de Godzoeker om zich rechtstreeks te God te richten. Hij is uiteindelijk de Bron van al het schone, ware en goede:

- Bid om schoonheidservaringen: geniet, bewonder, huiver, sta versteld van alles wat mooi is. Ontdek de schoonheid van Christus.
- Bid om het leren kennen van de waarheid die vrij maakt en ontdek dat de waarheid een persoon is: Jezus.
- Bid om het goede leven, waarin Jezus' Geest van vrede, gerechtigheid en eenvoud waait.

